

ردیف	سؤالات	بارم
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بر تالابی از خونش خویش / در گذرگاه تاریخ ایستاده‌ای ب) در نوای طوطیان حاذق بدی	۰/۵
۲	کدام واژه‌ها در دو متن زیر، معنای مشترکی را به ذهن می‌رسانند؟ الف) «هر چند تدبیر در هنگام بلا فایده بیشتر ندهد، با این همه عاقل از منافع دانش نومید نگردد.» ب) «بدانست کاویخت گرد آفرید / مر آن را به‌جز چاره درمان ندید»	۰/۲۵
۳	در کدام گزینه هر سه کلمه رابطهٔ مترادف ندارند؟ ☐ الف) گمیت، باره، سمند ☐ ب) گبر، ترگ، خود ☐ ج) حصار، باره، دژ	۰/۲۵
۴	کدام‌یک از واژگان زیر، اهمیت املائی کمتری دارد؟ ☐ الف) رحمت ☐ ب) آیت ☐ ج) دین ☐ د) سودا	۰/۲۵
۵	واژهٔ درست را از بین واژه‌های داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید. الف) به جای دیوار، تلی از آجرهای شکسته و پاره‌های خشت و (خورده‌های / خرده‌های) گچ، روی هم ریخته بود. ب) آنها از بین گل و لایی که حاصل (جزر - جذر) و مدّ آب خور است، خود را به قایق‌ها می‌رسانند.	۰/۵
۶	در کدام‌یک از موارد زیر، نادرستی املائی بیشتری دیده می‌شود؟ ☐ الف) پس به ضجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی، درویش و رأیت را چه سود دارد؟ ☐ ب) خلف سدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیم‌رخ زنده‌گان، راضی در برداشت.	۰/۲۵
۷	در گروه کلمات زیر، چهار واژهٔ نادرست املائی بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. استعداد و قریحه، تقریض و مطلب ستایش‌آمیز، اشباح و همانندها، فرقت و وصلت، وقاحت و بی‌شرمی، معلوف و خو گرفته، اوان و هنگام، اندوه و ترب	۱
۸	در کدام‌یک از جمله‌های زیر حذف به قرینهٔ معنایی وجود دارد؟ ☐ الف) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد. ☐ ب) هم‌نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم‌نشین بد.	۰/۲۵
۹	تفاوت معنایی فعل «شد» را در گزینه‌های زیر بررسی کنید. الف) روز سیوم به مجلس وزیر شدیم. ب) آن مرد خجل شد و عذرخواست.	۰/۵
۱۰	نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟ ☐ الف) که دوستان اگرم دل دهند، جان ندهند ☐ ب) فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد ☐ ج) ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد ☐ د) پیاده بیاموزمت کارزار	۰/۲۵

ردیف	سؤالات	بارم
۱۱	با توجه به متن زیر، درستی یا نادرستی عبارت‌ها را مشخص کنید. «سرورم / جز تو کسی نمانده است / که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد.» (الف) زمان فعل‌ها به ترتیب ماضی بعید و مضارع التزامی است. (ب) نوع «و» مشخص شده، عطف است. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐	۰/۵
۱۲	با توجه به بیت «وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد» یک گروه اسمی مطابق با الگوی «صفت + هسته + مضاف‌الیه» بنویسید.	۰/۷۵
۱۳	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) در مصراع «سپهبد، عنان اژدها را سپرد» نوع «را» (حرف اضافه / نشانه مفعول) است. (ب) در بیت «به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من» واژه (دشمن / خاک) در نقش منادا به کار رفته است.	۰/۵
۱۴	در جمله «به شامگاه چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرو میرد» جمله پیرو را مشخص کنید.	۰/۲۵
۱۵	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «زنی بود بر سان گردی سوار / همیشه به جنگ اندرون نامدار کجا نام او بود گردآفرید / زمانه ز مادر چنین ناورید» (الف) نقش واژه مشخص شده با کدام واژه در مصراع دوم بیت اول یکسان است؟ (ب) در بیت دوم کلمه حرف پیوند وابسته‌ساز است.	۰/۵
۱۶	با توجه به متن‌های داده شده به سؤالات پاسخ دهید. «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام» «بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان؛ در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن هزار گونه حکمت است.» (الف) کدام کلمه هم‌آوا دارد؟ (ب) یک کلمه دو تلفظی مشخص کنید.	۰/۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۷	در بیت «یکی تیر زد بر بر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی» ویژگی قهرمانی حماسه مشهود است یا ملی؟	۰/۲۵
۱۸	درس عظمت نگاه از کتاب «مآنده‌های زمینی و مآنده‌های تازه» اثر انتخاب شده است.	۰/۲۵
۱۹	نام پدیدآورندگان کدام آثار در مقابل آن درست ذکر نشده است؟ (الف) ارزیابی شتابزده: جمال میرصادقی (ب) اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی (ج) من زنده‌ام: معصومه آباد (د) سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی (ه) گوشواره عرش: مرتضی آوینی	۰/۵

ردیف	سؤالات	بارم
۲۰	در جمله‌های زیر کدام کلمات آرایهٔ سجع را به وجود آورده‌اند؟ «الهی حجاب‌ها را از راه بردار و ما را به ما مگذار.»	۰/۲۵
۲۱	در بیت زیر کدام دلیل شاعرانه باعث حسن تعلیل شده است؟ «بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی‌حاصلی نبود بجز شرمندگی»	۰/۵
۲۲	آرایهٔ مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد (ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس (ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید (د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	۱
۲۳	مفهوم هر یک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. (الف) اینان دریادلان <u>صف‌شکنی</u> هستند که دل دشمن را از رعب و وحشت می‌لرزانند. (ب) بزرگان به هر حق و باطلی از جای <u>نشوند</u> .	۰/۵
۲۴	آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) با صدایی که گویی از ته چاه در می‌آمد گفت: «دادن نزن؛ من گوش استماع ندارم لِمَنْ تَقُول» (تضمین / تلمیح) (ب) از سوی خانه بیامد خواجه‌اش / بر دکان بنشست فارغ خواجه‌وش (استعاره / تشبیه) (ج) ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران بر می‌خیزند. (نماد / جناس)	۰/۷۵
۲۵	کدام گزینه کامل‌کنندهٔ مصراع زیر است؟ چه زخم چو نای هر دو ز نوای شوق او دم / ☐ الف) متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را؟ ☐ ب) که لسان غیب خوش‌تر بنوازد این نوا را	۰/۲۵
۲۶	کلمات درهم ریختهٔ مصراع زیر را مرتب کنید. سهل / باشد / چون / بیابان‌ها / عشق / است / حرم	۰/۲۵
۲۷	مصراع دوم بیت زیر را کامل کنید. دگر ره چنان شد هنر آشکار /	۰/۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۲۸	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. (الف) حدیث دوست نگوییم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد (ب) تا نگرودی آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش	۰/۵
۲۹	خواجه نظام‌الملک در عبارت «شهر را از عدل، دیوار کن و راه‌ها از ظلم و خوف پاک‌کن، که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و گچ» چه چیزی را لازمهٔ امنیت پایدار در مملکت دانسته است؟	۰/۵

ردیف	سؤالات	بارم
۳۰	متن‌ها را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت. «صاد» معلم ما بود، کارش نگار نقشه‌ی قالی بود.» «تدبیر برادران برخلاف تقدیر رحمان آمد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.» الف) نویسنده در توصیف معلم خود به کدام ویژگی‌های اخلاقی او اشاره کرده است؟ (ذکر یک مورد کافی است) ب) در متن دوم چه چیزی در تقابل با مشیت الهی قرار گرفته است؟	۰/۵
۳۱	مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است) الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام ب) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید ج) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار و دگر گه خزان شود د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد. ۱- متغیر بودن ایام ۲- شومی سرنوشت ۳- مجال ندادن به ظالم ۴- ظلم‌پذیری ۵- هم‌نشین مهربان و دلسوز	۱
۳۲	با توجه به متن به پرسش‌ها پاسخ دهید. «دشمن در برابر ایمان جنود خدا، متکی به ماشین پیچیده جنگ است. از همان نخستین ساعات فتح، هواپیماهای دشمن در پی تلافی شکست برمی‌آیند؛ حال آنکه در معرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.» الف) در این متن نویسنده از تقابل کدام نیروها در برابر هم‌سخن گفته است؟ ب) مفهوم آیه «الا بذكر الله تطمئن القلوب» از کدام بخش متن قابل فهم است؟	۰/۵
۳۳	در بیت «که هم‌رزم جستی هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ» الف) منظور از «رنگ» در مصراع اول چیست؟ ب) مفهوم مصراع دوم را بنویسید.	۰/۵
۳۴	نویسنده در عبارت «برای من خواندن این‌که شن‌های ساحل نرم است، بس نیست» می‌خواهم پاهای برهنه‌ام آن‌را حس کنند. به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد بیهوده است.» بر چه چیزی تأکید دارد؟	۰/۵
۳۵	معنی و مفهوم اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) خون تو امضای راستی است. ب) گل از شوق تو خندان در بهار است. ج) به آورد با او بسنده نبود. د) نکته گفتی با همه سوداگران ه) در حال، سی دینار فرستاد که این را به بهای تن جامه بدهید. و) ناتانائیل، تمایزی میان خدا و خوشبختی قائل مشو و همه خوشبختی خود را در همین دم قرار ده. ز) کشانی بخندید و خیره بماند / عنان را گران کرد و او را بخواند ح) ولی چه شود که «حسودان تنگ‌نظر و عنودان بدگهر» وی را به لهو و لعب کشیدند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵

۲۸- شرط محرمیت و هم‌رازی، عشق و آشنایی است (یا هر پاسخ مشابه)
(درس ۶)

۲۹- گسترش عدالت، یا عدالت یا عدل (یا هر پاسخ مشابه) (درس ۳)

۳۰- الف) صمیمیت و یک‌رویی (یا هر پاسخ مشابه) (درس ۹)

ب) تدبیر و چاره‌اندیشی برادران یا مکر و حیلۀ آنها (درس ۷)

۳۱- الف) شماره ۲ (درس ۱۶) ب) شماره ۳ (درس ۱۲)

ج) شماره ۱ (درس ۸) د) شماره ۵ (درس ۲)

۳۲- الف) نیروی ایمان در تقابل با نیروی ماشین یا معنویت در برابر مادیت
(یا هر پاسخ مشابه) (درس ۱۰)

ب) حال آنکه در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است،
حکومت دارد. (درس ۱۰)

۳۳- الف) تدبیر، حیلۀ یا فریب (یا هر پاسخ مشابه) (درس ۱۳)

ب) کار تو باعث ننگ خانواده (خاندان) نشد. (درس ۱۳)

۳۴- معرفت حسی یا تجربی (یا هر پاسخ مشابه) (درس ۱۸)

۳۵- الف) شهادت تو تأیید راستی و حقیقت است. (درس ۳)

ب) گل از اشتیاق و عشق تو است که در بهار شکفته و خرم است. (ستایش)

ج) در جنگ حریف سهراب نبود. (زورش به سهراب نمی‌رسید). (درس ۱۳)

د) با مشتریان و تاجران شوخی می‌کرد (سخنان لطیف می‌گفت). (درس ۱۴)

ه) همان موقع سی دینار فرستاد که این را بابت خرید لباس خرج کنید.
(درس ۸)

و) ناتانائیل! تفاوتی میان خدا و خوشبختی ندان، و تمام خوشبختی خودت
را در غنیمت شمردن لحظه‌ای که در آن هستی قرار بده (درس ۱۸)

ز) اشکبوس کشانی خندید و حیران ماند؛ افسار اسب را کشید (اسب را
متوقف کرد) و او را صدا زد. (درس ۱۲)

ح) اما چه فایده که حسودان بخیل (انسان‌های حسود و بی‌ظرفیت) و
دشمنان بد ذات او را به فساد و تباهی (سرگرمی و بازی) کشاندند. (درس ۱۶)

۱- الف) برکه، آبگیر (درس ۳) ب) ماهر، چیره‌دست (درس ۱۴)

۲- الف) تدبیر (درس ۱) ب) چاره (درس ۱۳)

۳- گزینه «ب» (درس ۱۲)

۴- گزینه «ج» (درس ۸)

۵- الف) خرده‌های (درس ۲) ب) جزر (درس ۱۰)

۶- گزینه «ب» (درس ۹)

۷- تقریظ (درس ۱۱) اشتباه (درس ۱۴)

مألوف (درس ۱۶) طرب (درس ۷)

۸- گزینه «الف» (درس ۱۶)

۹- الف) رفتیم یا رفت (غیراسنادی)

ب) گشت (اسنادی) (درس ۸)

۱۰- گزینه «ب» (درس ۶)

۱۱- الف) نادرست ب) درست (درس ۱۷)

۱۲- وین (این) بوم محنت (درس ۵)

۱۳- الف) حرف اضافه (درس ۱۳) ب) دشمن (درس ۱۱)

۱۴- که گویی روز بایستی در آن فرو میرد (درس ۱۸)

۱۵- الف) نامدار ب) کجا (درس ۱۳)

۱۶- الف) قضا (درس ۱۶) ب) جاودان (درس ۷)

۱۷- زمینه قهرمانی (درس ۱۲)

۱۸- آندره ژید (درس ۱۸)

۱۹- الف: ارزیابی شتابزده (درس ۹) /ه: گوشواره عرش (درس ۳)

۲۰- بردار و مگذار (درس نیایش)

۲۱- سرافکندگی یا شرمندگی به خاطر بی‌حاصلی است. (درس ۳)

۲۲- الف) شمار ۲ (درس ۱۱) ب) شماره ۴ (درس ۱۲)

ج) شماره ۵ (درس ۶) د) شماره ۱ (درس ۱)

۲۳- الف) دلیر و شجاع (درس ۱۰)

ب) عصبانی و آشفته نمی‌شوند یا کنترل خود را از دست نمی‌دهند (درس ۲)

۲۴- الف) تضمین (درس ۱۶) ب) تشبیه (درس ۱۴)

ج) نماد (درس ۱۷)

۲۵- گزینه «ب» (درس ۵)

۲۶- چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها (درس ۷)

۲۷- کزان خیره شد دیده روزگار (درس ۱۳)